

УДК: 636.22/.28.082.453

МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ І ВІК ПЕРШОГО ОСІМЕНІННЯ КОРІВ

Безалтична О.О., к.с-г.н., доцент

Одеський державний аграрний університет

Інтенсивне ведення скотарства пов'язане з високим рівнем відтворення поголів'я, яке залежить від ступеня впливу генотипових і середовищних факторів. Відтворення молочної худоби – це складний процес, у якому поєднуються і взаємодіють біологічні, селекційні, технологічні й організаційно-економічні фактори. Одним із засобів інтенсифікації виробництва молока є скорочення терміну першого осіменіння корів, який обумовлюється віком, лінійним ростом і масою тіла тварин, призначених для осіменіння. А це залежить від господарських і технологічних умов вирощування ремонтних телиць.

Метою наших досліджень було визначення впливу першого осіменіння корів на їх молочну продуктивність.

Матеріал і методи досліджень. Дослідження проведені у СТОВ «Петродолинське» Овідіопольського району Одеської області на поголів'ї корів української червоно-рябої молочної породи у кількості 90 голів. Для цього було сформовано 4 групи корів з різним терміном першого осіменіння. Піддослідні корови були розподілені за віком першого осіменіння у такій кількості: у 15-16 місяців осіменіння – 18 голів, 17-18 міс – 21 гол, 19-20 міс – 24 гол, 21-22 міс – 27 гол. Тварини утримувалися в однакових умовах за методом міні – стада. У піддослідних тварин враховували величину надою молока за 305 днів лактації та вміст жиру у молоці за загальноприйнятими методиками.

Результати досліджень. Основними ознаками молочної продуктивності є величина надою та хімічний склад молока. Надій молока піддослідних корів наведено в табл. 1.

Аналізуючи наведені дані слід зазначити наявність впливу віку першого осіменіння корів на величину надою за 305 днів лактації. Так, незалежно від віку першого осіменіння надій молока підвищувався зі збільшенням віку першого осіменіння. Найвищий надій молока по першій лактації мали корови з найбільшим віком першого осіменіння. Корови, яких осіменили у 21 – 22 – міс. віці переважали за надоєм корів, яких осіменили у 15 – 16-міс. віці на 301,28 кг або на

9,5%, а яких осіменили у 17 – 18-міс. віці – на 287,92 кг або 9,0%, 19 – 20 – міс. віці – на 118,86 кг, що станове 3,5%.

Таблиця 1. Надій корів різного віку першого осіменіння

Вік першого осіменіння	Голів	Лактація		
		перша	друга	третя
		Надій за 305 днів, кг		
15 - 16	18	3176,16±43,73	3764,71±60,21	3965,11±56,12
17 – 18	21	3189,52±33,11	3916,19±49,88	4242,81±38,64
19 – 20	24	3358,58±53,54	4014,37±55,29	4449,29±53,60
21 – 22	27	3477,44±28,15	3710,26±33,57	4115,38±3412
Середнє	-	3300,42±39,63	3851,38±49,74	4193,15±45,62

Отже у корів першої лактації зі зростанням віку першого осіменіння підвищувався надій молока. Це підвищення надою становило відповідно: від 15-16 до 17-18 міс. віку осіменіння 13,36 кг або 0,4%, від 17- 18 до 19- 20 міс. – 169,06 кг або 5,3%, від 19-20 до 21-22 міс. – 118,86 кг або 3,5%. Результати досліджень свідчать, що раннє осіменіння корів у звичайних господарських умовах не ефективне. Більш ефективним є 19-20 місячний вік першого осіменіння корів.

Аналогічні результати одержані й по 2-й і 3-й лактаціям. Крім того треба відмітити те, що зі збільшенням числа лактацій підвищувався й надій молока за 305 днів лактації, але це відбувається тільки у корів до 19-20-міс. віку першого осіменіння. По другій і третій лактаціям найвищий надій мали корови, яких осіменили у віці 19 – 20 місяців, що становить відповідно 4014,37 і 4449,29 кг.

Для другої і третьої лактацій характерним було зменшення надою корів, яких осіменили у 21 – 22 місячному віці порівняно з тими, яких осіменили у 19 – 20 місячному віці. По другій лактації це зменшення склало 304,11 кг або 8,2%, а по третій лактації – 333,91 кг або 8,11%.

Молочна продуктивність корів характеризується не тільки величиною надою, але й якісними показниками молока. Вміст жиру у молоці корів різного віку першого осіменіння наведено в таблиці 2.

Таблиця 2. Вміст жиру у молоці корів різного віку першого осіменіння (X±Sx)

Вік першого о осіменіння	Лактація		
	Перша	Друга	Третя
15 – 16	3,65±0,020	3,80±0,012	3,82±0,013
17 – 18	3,64±0,015	3,90±0,029	3,78±0,010
19 – 20	3,82±0,013	3,89±0,026	3,79±0,009
21 – 22	3,71±0,014	3,79±0,008	3,82±0,010
Середнє	3,70±0,015	3,84±0,018	3,80±0,011

Вміст жиру у молоці корів залежить від багатьох факторів серед яких провідне місце займає годівля. Враховуючи те, що піддослідним тваринам були надані однакові умови годівлі й утримання то вважаємо, що на деякі коливання вмісту жиру у молоці вплинули інші фактори, у тому числі й індивідуальні особливості та вік першого осіменіння.

Вміст жиру у молоці піддослідних корів був у межах стандарту для української червоно-рябої молочної породи. У корів першої лактації, яких перший раз осіменили у віці 15-18 місяців вміст жиру у молоці дещо поступався стандарту породи. Корови, яких осіменили перший раз у віці 19-20 місяців, мали більш вирівняні показники вмісту жиру у молоці за усі три лактації.

Висновки: Отже, враховуючи вартість кормів й витрати на обслуговування, годівлю та утримання ремонтних телиць найбільш ефективним віком першого осіменіння корів слід вважати 19-20 місяців.

Список використаних джерел

1. Гончаренко І. Плодючість молочних корів / І.Гончаренко, Л.Олійник // Тваринництво України. 2003. С. 15-17.
2. Костенко В.І. Технологія виробництва молока і яловичини / В.І.Костенко, Й.З. Сірацький, М.І. Шевченко. К.: Аграрна освіта. 2010. 530 с.
3. Коваленко В. Лактаційні криві у корів з різною інтенсивністю формування організму / В. Коваленко, М. Гиль // Тваринництво України. 2014. С. 18-21.
4. Кузубний С. Перебіг отелення і післяотельного періоду корів молочного напрямку продуктивності / С.Кузубний, Г.Шарапа, В. Шилофост // Тваринництво України. 2012. С. 32-36.

УДК: 636.32/38.08

СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ВІДБОРУ ОВЕЦЬ В УМОВАХ ІІІ «БОРЛАК» БОЛГРАДСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Богдан М.К., к.с-г.н., доцент, e-mail: nik_kirilovich@ukr.net

Гурко Є.Ю., асистент, e-mail: gurkoievgenia@gmail.com

Мажилівська К.Р., асистент, e-mail: mazilovskaakristina@gmail.com

Одеський державний аграрний університет

У теперішній час, коли значно зменшилось поголів'я овець в країні, а необхідність забезпечення суспільства продуктами тваринництва не відміняться, настає потреба вибору шляхів. Тому, в вівчарстві, при